

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Delavska organizacija mora biti močna.

Vsaka delavska organizacija mora biti močna, pa naj bo strokovna, politična ali pa gospodarska. Že enkrat smo nekje omenili, da ne zadostuje, če organizacija šteje veliko članov, ki plačujejo prispevke, da je močna.

Kdaj je torej delavska organizacija močna?

Delavska organizacija ima svoje nprave in svoja sredstva. Če vsi člani trdno podpirajo organizacijo, njene zaključke, njeni sredstva in njene nprave, tedaj se lahko reče, da je organizacija močna.

Če organizacija danes napravi zaključek, da bo nekaj izvršila v propagandistične namene in polovica članov, ko je zunaj dvorane, pozabi na zaključek, ali pa pravi, da bodo že drugi opravili delo mesto njih, tedaj organizacija ni močna. Kadar je organizacija osvojila zaključek, je dolžnost vsakega člana, da pomaga zaključku do uspeha. In če se članstvo organizacije zaveda te dolžnosti, tedaj je organizacija močna.

Kadar je seja, je treba, da vsak član govori, če mu ni kaj všeč. Njegova dolžnost je, da na seji kritizira, kar mu ni po volji, ali če misli, da je predlog, ako se osvoji velika zmota ali napaka, ki napravi škodo organizaciji. Molčati na seji in kritizirati po seji in zunaj dvorane ni lepo, pa tudi ni koristno za organizacijo. Zunaj dvorane sliši kritičarja le par oseb, katerim pripoveduje, da je z zaključkom nezadovoljen. Tisti, katere kritizira, nimajo prilike, da se branijo in da njemu s stvarnimi argumenti dokažejo, da je njegova kritika zmotljiva. Član, ki molči na seji ali pa celo ne prihaja k seji, zunaj seje pa kritizira, ne dela za pojačanje delavske organizacije, ampak njegova kritika celo škoduje organizaciji, torej tudi njemu, ker je član organizacije.

Tudi osebni napadi ne pojačujejo organizacije. Pred vsem je treba v organizaciji sloge in edinstva, da je močna.

Dostikrat mora marsikateri delavec pridržati svoje osebne želje, da ne škodi organizaciji.

Ampak vsak delavec lahko veliko koristi organizaciji, ako na seji pove svoje nasvete na podlagi svojih praktičnih izkušenj. Take izkušnje so včasih velike vrednosti, ker organizacija lahko daje nasvete svojim članom, kako jim je treba postopati, kadar so v stiski in potrebi. Delavec, ki prihaja s takimi nasveti na sejo, se v resnici ravna po znanem reku: »Vsi za enega, eden pa za vse.« To pomeni z drugimi besedami, da organizacija dela za vsakega člana, vsak član pa za delavsko organizacijo.

Na vsaki seji delavske organizacije je živa potreba, da je vsak član navzoč, ako ga ne zadržujejo važni vzroki. Vsak organiziran delavec si mora misliti, da je

njegova navzočnost na seji absolutna potreba. Njegovi tovariši potrebujejo njega, da spregovori o važnih predlogih, on pa zopet potrebuje nasvete svojih tovarišev, da mu je mogoče napraviti pravilno sodbo.

Vsaka organizacija ima svoja pravila, da vrši svoje posle. Pravila so postava, ki so jo organizirani delavci napravili sami, da se ravna po nji. Organiziran delavec, ki se ne ravna po pravilih organizacije, ne dela za pojačanje organizacije, ampak on drobi in spodjeda njeno moč. Če delavec pride do spoznanja, da je katera točka v pravilih nekoristna, ali da celo škoduje organizaciji, tedaj naj predlaga, da se spremeni. To je edina pravilna pot, da se moč organizacije poveča. Spojinjevanje pravil, dokler

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pk. V aprilu 1922 računamo pk po 4 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

so pravomočna, je eden glavnih pogojev, da je delavska organizacija močna.

Moč delavske organizacije je tudi odvisna od njene forme. Če je organizacija na pr. tako ustanovljena, da daje preveč oblasti ali pa skoraj nobene ob času delavske stavke ali izpora eksekutivnemu odboru, je njena forma slaba. V prvem slučaju je vse odvisno od par ljudi, v drugem pa nimajo tisti reči nobene besede, ki imajo voditi stavko, ako pride do nje, ali ki poznajo najbolje položai. Ravnotako ni dobro, da je glasovanje tako urejeno, da vzame po več tednov, predno članstvo odglasuje o predlogu, ker se v tem času podjetniki lahko že dobro pripravijo na izid glasovanja, pa naj bo ta izid kakršen hoče. Organizacija mora biti tako ustanovljena, da hitro in točno posluje in da pri važnih vprašanjih brzo in dobro dela.

ČRNA DESKA.

Mestni magistrat ljubljanski kot stanovanjsko oblastvo I. stopnje nam je poslal sledeči dopis: Mestni stanovanjski urad v Ljubljani Vas uljudno naproša, da blagovolite sprejeti in natisniti z ozirom na članek, ki je izšel v Vašem cenjenem listu v petek, dne 14. aprila 1922 pod naslovom »Črna deska: Stanovanjski urad ljubljanski in vojne žrtve« sledeče pojasnilo:

Ivo Meznarič prosil je pri stanovanjskem uradu z vlogo od 29. marca 1922, za nakazilo stanovanja na Poljanski cesti št. 8 ali stanovanja v Lepodvorski ulici št. 222. Stanovanjski urad je takoj odredil poizvedbe glede obeh stanovanj, na kar je na dan 11. aprila 1922 poklical prošnjika v urad, da mu priobči uspeh poizvedb. Mesto Ivo Meznariča zglasila se je v uradu njegova žena. Povedalo se ji je, da je v prošnji njenega moža navedeno stanovanje v Lepodvorski ulici št. 222 (1 soba s kuhinjo) bilo oddano že v seji dne 13. svečana 1922 asistentu drž. železnice Martinu Krivcu, torej predno je Meznarič sploh zanj prosil. Obenem se ji je razložilo tudi, kako je s stanovanjem na Poljanski cesti št. 8. V tem stanovanju (soba s kuhinjo) je bivala do svoje smrti koncem marca stranka Kozela, pri kateri je stanovala njena sorodnica, slušateljica na univerzi, kateri je Kozela zapustila pohištvo in ki stanuje v tem stanovanju nadalje. Stanovanje tedaj v smislu stanovanjske uredbe ni prazno in se, zato tudi nikomur dodeliti ne more. Nič več in nič manj, kakor to, se je pojasnilo Meznaričevi ženi in laž je, ako trdi Meznarič, da se je njegovi ženi na stanovanjskem uradu reklo, da za Meznariča in njegovo družino ni stanovanja.

Slučajno se je oglasil v našem uredništvu sodrug Meznarič, ki je omenjene trditve ovrgel s sledečimi vrsticami:

Stanovanjski urad pravi, da je resnica laž!

Ne Ivo Meznarič, pač pa vojni invalid Ivo Meznarič, je zaprosil prvič za priselitev in stanovanje 21. aprila 1921.

Dne 29. marca t. l. sem res, naknadno k moji prvotni vlogi z dne 21. aprila 1921 vložil ponovno prošnjo, z navedbo dveh stanovanj. Na Poljanski cesti št. 8 in Lepodvorski ulici št. 222.

Dne 11. aprila t. l., ker nisem slučajno bil v Ljubljani, je šla moja soproga na novabilo k odločujočim gorenjega urada.

Tam so ji na uho zašepetali, da je stanovanje v Lepodvorski ulici že z dne 13. svečana oddano. Skušali so jo prepričati, seveda na šimelski način, da stanovanje na Poljanski cesti pripada neki slušateljici, samski, ne pa ubogi izkoriščani družini vojnega invalida, ki se že od začetka 1921. leta za krov bori, samo za to, ker je umrla g. Kozela zapustila tej slušateljici pohištvo.

Da je laž pravite, če trdim, da se je moji soprogi izjavilo, da za mene in družino ni stanovanja? Ko bi to ne bila laž, bi že moja družina lahko 1000-krat prišla do stanovanja. O Vaši surovosti v uradu pa popolnoma molčite. Molčite preklicevalci kakor grob! Saj jaz kot predstavnik invalidske organizacije z deputacijo vred, sem moral slišati besede, in sicer od Vas g. Rupnik, ki ste se lotili Meznaričevega vprašanja na ta način, da sem Vas moral opozoriti na dostojnost uradovanja s strankami celo z deputacijo.

Povem Vam pa odkrito besedo, da nisem jaz kriv svoje bede, pač pa Vaš celi urad, ki stoji na principu, ne uslišati moje že zdavnaj vložene prošnje.

Lažniivec in breznačajen človek bi bil, če bi javno ne izpovedal resnice, kdo laže! Na Lepodvorski ulici ste podelili stanovanje, glasom sklepa seje z

dne 13. svečana, drugi stranki, kljub temu da predobro poznate moje bedno stanje in pošteno prošnjo z dne 21. aprila 1921. Na Poljanski cesti ste dali eni samski osebi sobo in kuhinjo, v onem času, ko ste imeli mojo prošnjo z dne 29. aprila t. l. v rokah. Predobro veste, da imam ženo in oba otroka bolna, a gospodinjstvo na tri strani. Pozabili ste v Vašem dementu navesti tudi to, da ste moji soprogi povedali: »le povejte Vašemu možu, naj tudi to da v časopis!«

Sramota gospodje, da se igrate z življenjem poštenih družin! Sramota, gospodje, da se pri seji stanovanjskega senata odločate, po načinu predlogov gg. referentov, ki gočejo utemeljevati stanovanjske potrebe revnih ljudi! Še večja sramota gospodje, da ta urad sprejema revne stranke hladno, invalidske deputacije predrzno in gosp. premožne in oficirje z vso fineso! To Vam bodo potrdili vsi siromašni, toda poštene ljudje.

Vaš dementi gospodje, mi daje povod pri vsaki bodoči priložnosti pri vršenju moje društvene dolžnosti, ne samo v invalidskih, marveč tudi v delavskih vrstah opravičeno grajati in ljudstvu razložiti, kako se v državnem stanovanjskem uradu upoštevajo prošnje vojnih žrtev in delavskega sloja.

Meznarič Ivo,

vojni invalid, predsednik Spl. org. voj. invalidov, in tajnik Osr. društva živilskih delavcev.

Politične vesti.

+ **Turki se cepijo.** Ravno na Velikonočno nedeljo se je muslimanska stranka razcepila, ker stoji ena skupina (dr. Spaha) na avtonomističnem stališču in hoče delati skupno politiko z Radičevci. Ministra Vilović in Omerović sta podala svojo ostavko, dočim je desničarska skupina izjavila, da hoče še nadalje sedeti v vladi. Ampak vladovci je ne bodo več posebno veselili, ker je pri glasovanju oddalo glasove zanj samo 13 odbornikov, ko so jih »levičarji« dobili 36. Lepe pirhe so darovali Turki vladni večini!

+ **Strokovnjaki se med sabo ne razumejo.** V Genovi so se pogajanja med našo in italijansko delegacijo prekinila, ker se gospodje med seboj ne morejo sporazumeti. Ozlovoljenost vlada na obeh straneh, ker drug drugemu ne marajo dosti popuščati v zadevi rapalske pogodbe. Naši delegati so že odšli na oddih.

RABINDRANAT TAGORE.

ŽETEV.

I.

Sudas vrtnar je utrgal v svojem loncu poslednji lotos, ostanek opustošene zime, in je šel, da ga proda kralju, k durim njegove palače.

Tu je srečal potnika, ki mu je rekel: »Koliko zahtevaš za ta zadnji lotos? Poklonim ga Budhi, našemu Gospodu.«

Sudas je odgovoril: »Če mi daš zlatnik, bo tvoj.«

Potnik mu je plačal.

V tistem hipu je prišel kralj iz palače in je želel kupiti cvetico, ker je bil na potu do Budhe, svojega Gospoda, in si je mislil: »Lepo bi bilo, če bi položil k njegovim nogam lotos, ki je vzcvetel v zimi.«

Ko mu je vrtnar rekel, da mu je bil ponujen zlatnik, mu je kralj ponudil deset, ali potnik je podvojil ceno.

+ **Na Madžarskem se legitimisti punitajo.** Radi atentata, ki je bil izvršen v klubu liberalne stranke in ki je zahteval sedem žrtev, je policija napravila preiskavo v prostorih organizacije »Probujaiočih se Madžarov«, ki so pa zelo zaspnili, ker še danes sanjajo o habsburški restavraciji, ter pet njihovih voditeljev zaprla. Na to je organizacija od vlade zahtevala takojšnjo izpustitev in zagrozila z novo legitimistično revolucijo. Ministrski predsednik grof Bethlen bo na to najbrže odstonil.

+ **V Rumuniji so odkrili tajno delovanje velike ruske monarhistične organizacije,** ki ima sedež v Berlinu in se skriva pod trgovsko krinko. Njih firma se imenuje »Bus« (Besarabija, Ukrajina, Sibirija) in so gospodje čaristi pod tem imenom izvrševali špionažo v ruskih mejnih deželah. Morda bi se tako odkritje izplačalo tudi pri nas: na vsak način pa bi bilo dobro, če bi megalomana Wrangla naše oblasti nahnulile, naj jim pokaže dekret te trgovske firme, ki kupčuje z ruskimi dušami in z rusko bodočnostjo, če ga ima. Gotovo ga pokaže. Če ga ima (in o tem smo prepričani), naj mu ga odvzamejo, in naj ga spodijo, da ne bo padla prevelika blamaža na glavo naših oblasti, ko bodo pravi Rusi zahtevali od imenovane firme točen obračun za vse zaostale dolgove. Saj naše oblasti vendar niso tako naivne, da bi ne lahko spoznale, da stoji danes trgovina z ruskimi dušami pred konkurzom.

+ **Brestlitovsko ponižanje saidirano.** V Genovi so na Velikonočno nedeljo zvečer ruski in nemški zastopniki sklenili pogodbo, ki pomenja popolno zmago sovjetske politike nad preostanki brestlitovske mirovne pogodbe. Ta pogodba je razveljavljena med nemško in sovjetsko republiko se unostavljajo normalni odnosi, obe državi se odrekata medsebojnim terjatvam vseh dolgov ter vojnih odškodnin, ter si med seboj dovoljujeta trgovinske pravice. Nemčija priznava Rusijo kot pravno državo v polnem obsegu.

Dnevne vesti.

BERAČIJA BERAŠKA!

Na velikonočno nedeljo nas je »Slovenec« presenečil s prošnjo na blaga krščanska srca, češ, šenklaški zvonovi so za nič, za to je treba novih in sicer kmalu, kajti — za drugo Veliko noč morajo že zvoniti in leta je kmalu konec. No, kdor bi kdaj dvomil, da imajo Slovenci trda srca,

kadar si župnik nekaj zabije v glavo, se bo kmalu prepričal, da se je motil. Če pa imajo celo premilostljivi gospod knezoško nekako majhno željo, ki ne stane več kot bagatelo — no, le naprej, saj ni toliko — no, en milijonček kron, torej se lahko prepričate, da se pri taki malenkosti odpro srca krščanska na stežaj.

Do tukaj bi nas pravzaprav nič ne brigalo, če že hoče šenklaška gospoda imeti zvonove, če bi jih le tudi sama plačala, oziroma pobirala denar samo pri svojih pristaših. Ampak »poziv« ni tako nepristranski in skromen. Večja podjetja, trgovci itd. vsi morajo sesti v žep, globoko, in vsi, če kaj verujejo ali ne, kajti — zvonovi bodo veljali milijon kron. Žalostno, pa vendar res! Sedaj, ko so ljudje brez stanovanja, ko kažejo kolena in zadnice iz hlač, sedaj, ljudje božji, si gospodje izmišljajo tako novo ropotijo, kakor da bi za to, od ranega jutra do pozne noči trajajoče zbijanje ne bili stari zvonovi dobri. In ljudje dajo radi. Komaj teden dni je preteklo, odkar so dobili Trnovčani nove zvonove, že se začne pobirati za šenklaške, neglede na to, da cerkev sv. Jožefa pri jezuitih in cerkev na Viču tudi že za isti namen pobirajo denar.

In sedaj si pogledjmo stvar z druge plati. Recimo, da si kak rdečkar izmisli, iti k istim ljudjem in bi približno takole govoril: »Ljudje, pogledjte — beda je velika, dajmo rajši ta denar skupaj in zidajmo hišo, da spravimo vsaj toliko in toliko ljudi pod streho.« Ali veste kaj bi mu rekli? Gotovo veste! — »Slovenec« in »Novi Čas« dan za dnevom ropotata, kako da vlada razmetava z denarjem, češ, cepamo od bede! Kakor pa vidimo, je vse to pisarjenje sama velika hinavščina in reklama za stranko, ker čutijo, da stojimo pred volitvami. Sicer pa stvar lahko pojmujejo. Vs. današnje krščanstvo je eno samo veliko trgovsko podjetje, in tu je treba reklame. Majhen ali neokusen inserat v časopisu ostane neopažen, ne vleče — novi zvonovi bodo pa tudi bolj delali in vlekli kot stari. Kaj pravite? — — —

Otvoritev novega mostu čez Muro pri Veržaju se izvrši v nedeljo, 23. t. m. ob 10.30. Vlak za goste, ki pridejo preko Maribora, odhaja iz Maribora ob 6.20. Gosti, ki pridejo preko Dolnje Lendave, bi se morali pripeljati že prejšnjega dne in prenočiti v Murški Soboti.

Slavnemu češkemu pevskemu zboru »Smetana« so v Mariboru priredili sijajen sprejem. Danes, v sredo ob 10.15 doboldne dospe v Ljubljano in nastopi zve-

»Moja bisaga je vse, kar imam«, je rekel Sanatan, »kar sem imel, sem vse razdal.«

»Ali Šiva, Gospod moj, je prišel k meni v snu«, je rekel Brahmin, »in mi svetoval, naj grem k tebi.«

Sanatan se je hipoma spomnil, da je pobral neprecenljiv kamen v pesku na bregu in misleč, da bo komu prišel prav, ga je skrnil v gruču.

Označil je mesto Brahminu, ki je začuden izkopal kamen.

Brahmin je sedel na zemljo in se je zamislil sam, dokler ni solnce zašlo za drevesi in niso pastirji krenili domov s svojo čredo.

Potem je vstal in prišel potihoma k Sanatanu in rekel: »Učenik, daj mi najmanjši drobec bogastva, ki velja več kot vse bogastvo sveta.«

In je vrgel dragoceni kamen v vodo.

Pohlepen, je vrtnar pomislil, da doseže še večji dobiček od njega, zaradi katerega sta se onadva trgala. Priklonil se je in rekel: »Ne morem prodati tega lotosa.«

V tihi senci manganovega gozda zunaj mestnega obzidja je Sudas stopil pred Budho Gospoda, na čigar ustnicah je počival molk ljubezni in čigar oči so odsevale mir, kakor zvezda danica v rosnomokri jeseni.

Sudas mu je pogledal v obličje in je položil lotos k njegovim nogam ter se priklonil do tal.

Budha se je nasmešnil in vprašal: »Kaj želiš, moj sin?«

In Sudas je odvrnil: »Samo da se me rahlo dotakneš s svojo nogo.«

II.

Sanatan je molil ob Gangesu, ko je razcapan Brahmin prišel k njemu in rekel: »Pomagaj mi, revež sem!«

čer v veliki unionski dvorani, ki bo gotovo razprodana.

Ljubljana.

Velikonočne manire. Te praznike so se imeli, kakor izgleda, razni pobožni ljudje, ki si ga ob vsaki podobni priliki prav radi praznično »privoščijo«, zelo dobro. O tem ve poročati vrlo mnogo današnja policijska kronika in celo par zelo težkih slučajev je med drugimi. Poročajo nam, da sta se n. pr. včeraj v neki gostilni na Viču-Glincah stepala dva vinska bratca. Gostilničar, ki ju je prišel miriti, jo je pri tem zelo žalostno izkupil, ker ga je eden izmed obeh sunil z nožem do smrti. Tudi eden izmed pijancev je svoje vinsko razpoloženje plačal s smrtjo. To so žalostni odmevi sedanjih posurovelosti in človek se upravičeno zgraža nad oblastmi, ki vse to mirno gledajo in ne ukrenejo ničesar, da bi se taki slučajji preprečili. Prav rodovedni smo, če se bodo tudi one enkrat spametovala in prepovedale živinsko popivanje brezmožganskih surovin vsaj ob praznikih. Zganite se, ker krivda leži tudi na vas!

Pristna zanimivost. Pišejo nam: Darilo čaka Wranglovce na pokrajinskem namestništvu, in sicer vsak Wranglovec dobi kolač in pol litra vina. Razdeljevala bo baje gospa Hribarjeva. Tudi slavna pošta bo darovala podobna darila. Kdo jih bo plačal, je vsakemu znano. Veseli nas sicer, da so v Jugoslaviji tako dobro srčni, vendar se naše veselje sproti nekoliko ohladi, ko pomislimo, da gredo v vsakem oziru na roko le dvomljivim prijateljem iz tujine, ko naših ljudi, ki stradajo v kotu noben pes noče videti. Tako n. pr. ne vemo, če bo mestna ubožnica tudi deležna kakih darov, tudi njej bi nič ne škodovalo. Bivšemu gledališkemu vratarju bi dobro srčnost z nekih strani tudi dobro dela. Mar ne?

Dobrovoljci častniki. ki ste pozvani na vojno vežbanje 19. in 20. t. m., pridite danes ob 8. v društveno pisarno, Kolodvorska ulica 3. — Odbor.

Društvo upokojencev južne železnice vabi vse društvene odbore upokojencev v Ljubljani, da odpošljejo po dva delegata k skupnemu posvetovanju v zelo važnih zadevah v nedeljo, dne 23. aprila ob 10. dopoldne v mestno posvetovalnico na magistratu. Zadeva je jako važna. Raditega pričakujemo, da se bodo odzvala po delegatih vsa društva upokojencev brez ozira na stan in stranko.

Celje

Vladna gospoda, zgani se! Na 18. marca je na prošnjo Unije stavbinskih delavcev in Osr. društva sklicalo poverjenišstvo za socialno skrb skupna pogajanja pokrajinske uprave v Ljubljani z Zvezo industrijcev, katero je zastopal inž. Šuklje, za inšpekcijo rada g. Mihevc ter zastopnik pokrajinske uprave. Ker se je od tistega časa, to je, odkar smo vložili prvo spomenico 12. februarja pa do 18. marca vse znatno podražilo, so zastopniki Unije stavbinskih delavcev za Slovenijo svoje zahteve napram delodajalcem spremenili, ker je pa v tem času tudi Osred. društva stavb. del. v Ljubljani postavilo enake zahteve kakor mi, smo naredili enoten nastop za zvišanje mezd. Po dolgih debatah nismo prišli do zaključka, nakar so se sporazumno z obeh strani pogajanja odložila za 14 dni, da se sestanejo gg. podjetniki in sklenejo, koliko nameravajo izboljšati naš položaj. Naprosili smo vladnega zastopnika, da nas obvesti o predlogih podjetnikov oziroma

Zvezo industrijcev do 30. marca. Toda do danes še nismo obveščeni o sklepu in kdaj se razpišejo pogajanja, če ravno se je sklenilo, da bodo obvestili »unijo stavbinskih del. v Celju ter »Osr. društvo stavbinskih del. v Ljubljani«. Res ne vemo, ali tudi gg. pri poverjeništvu za socialno skrb spijo v spanju večnega, ko delavstvo ne dobi pravega zastopstva od nobene strani. Ali vladna gospoda res nima socialnega čuta? Gospodje, zganite se vendar enkrat in ne delajte za kulisami.

Objava. Pisarna Unije stavbinskih delavcev podružnice Celje se nahaja v gostilni pri Solncu, Ljubljanska cesta. Uradne ure od 5.—8. zvečer, ob sobotah in ob nedeljah od 8.—1. dopoldan. Vsak član lahko svoje prispevke poravnava, ker čas je ugoden.

Ptički pod perjem. Zavednost se spozna v dejanju; po dejanju sledi prepričanje in po prepričanju razočaranje. Gospod (bivši sodrug) Marn se kot mestni oskrbnik že dalje časa izkazuje za navdušenega nasprotnika delavcev. Strokovna organizacija ga je na grdo postopanje opozorila, nakar je ta nekdanji obersodrug takoj odpovedal »Naprej« ter poslal kraj. org. S. S. J. člansko izkaznico nazaj z izjavo, da izstopi. (Dobro je storil, da je odstopil, a žal 3 leta prepozno! Op. poroč.) Ta gospod, nekdanji strokovni tajnik ne priznava spomenice, ki jo je poslala org. na obč. svet za zvišanje plač. Sedaj vemo, kako je z njim, ko smo ga spoznali v dejanju, razočarani pa mi nismo, razčarani naj bodo oni, ki so ga hvalili po besedah kot dobrega govornika in niso gledali na dejanja!

— **Žitni trg.** (Zagreb, 15. aprila.) Kilogram pšegice 4.25 Din., kg koruze 3.12 do 3.48 Din., kg ovsa 3.25 Din., kg ječmene 3.20—3.50 Din., kg moke 6.25—6.50 Din.

Repertoire nar. gledališča v Ljubljani.

Drama:

18. aprila, torek »Namišljeni bolnik«. Red D.
19. aprila, sredo zaprto.
20. aprila, četrtek »Marija Stuart«. Izven.
21. aprila, petek »Anatol«. Red A.
22. aprila, sobota »Namišljeni bolnik«. Red C.

Opera:

18. aprila, torek »Bajaja«. Red B.
19. aprila, sredo zaprto.
20. aprila, četrtek »Cavalleria rusticana«. Plesna legendica. Red C.
21. aprila, petek »Madame Buderfly«. Red E.
22. aprila, sobota ob pol 8. zvečer »Luiza«. Red A.

UTRINKI.

Stoletja in stoletja se človeštvo že zateka k molitvi — v sili. Dokler te ni, ne misli, ne prevdaja in ne računa na bodočnost. Povprečen človek živi le za danes; kaj se lahko zgodi jutri, kaj se mora zgoditi prej ali slej, to ga ne briga. Zato se tudi za socializem ne briga. Briga pa se, kadar je brez dela, kadar je bolan in brez sredstev, kadar mu polje žgo solnčni žarki, kadar mora umirati na bojiščih poljanah. Tedaj se briga in ker ni nikdar nič mislil, moli, ker ne pozna druge pomoči. Z molitvijo pa se ne priključuje dežja, z njo se ne ustavljajo grozni požari, ona ne odvarja tovarov, ne nasičuje žen in otrok, ne ustavlja vojn. Kljub temu jim je molitev edina tolažba v njihovi nesreči. Ali vera v molitev vendar ne igra

več tiste vloge, kakor nekdanj. Moderna tehnika je obledila čudeže, ki jih je prinašala molitev in živa vera. Dobe pa se še cele pokrajine, kjer je ljudstvo v tem oziru še »nepokvarjeno« in zato tudi najbolj revno. Tam se mnogo moli in še več strada. Plačila na tem svetu ne pričakujejo — to pride po smrti.

Tisti, ki govore o bratstvu in enakosti, vedo, da je do bratstva in enakosti še dolga pot. Ko bodo odstranjeni vzroki, ki porajajo sedanja sovraštva, bodo mržnje, sistematično vsesane tekom stoletij v kri naroda, še dolgo ostale in prepri in spopadi se bodo še dolgo dogajali. Izobrazba je stvar, ki se ne doseže v 24. urah. Civilizacija narašča le za malo stopnjo z vsako generacijo.

Po svetu.

— **Brezuspešen atentat na angleškega prestolonaslednika** so izvršili v Tokiju, kjer se omenjeno visočanstvo nahaja na posetih. Hotel, kjer je stanoval je v noči 16. t. m. do tal pogorel, ker pa je bil britanski princ ravno pri neki vrtni zabavi, se mu ni osmodil niti las, dočim je zgorel nedolžni grški poslanik. Preiskava je dognala, da gre za prav nerodno uprizorjen atentat.

— **Kako je hladnokrvnost preprečila grozno katastrofo.** Nenavadno zgodbo je doživel na morju U. S. parnik Potomac, ki je došel pred tedne iz Bremena v New York s 104 potniki obeh spolov. — Je zgodba nadčloveškega poguma, ki je rešil parnik in potnike smrti v valovih ali v ognju. — Parniku je poveljeval kapitan Viljem Mc. Leod. Drugega marca, komaj nekoliko ur potem, ko je parnik zapustil Bremen, so opazili, da je nastal v njegovi notranjosti požar. — Morje je bilo mirno. Nenadoma so prigrmeli na plan španski in filipinski kurjači in planili divji in tuleči k rešilnim čolnom. Kapitan je izdal kratka povelja in častniki so s samokresi v rokah prisilili kurjače nazaj v njihov prostor, ki je postal pravcati pekel, ker v oddelkih poleg je divjal plamen neomejeno. — Vest, da je parnik v ognju, se je bliskoma raznesla. Med potniki je nastala strašna panika in vseh 104 je pridrvelo na krov in k rešilnim čolnom. Kapitan je moral zopet pozvati svoje moštvo, da je potisnilo potnike nazaj in preprečilo nekaterim polblaznim strahu, da niso skočili v morje. — Ves čas so gasili z največjim naporom. Sesalke so delovale in metale ogromne množine vode v plamen. Dim in para je bila neznosna. Vročina je postajala hujša in hujša in dokazovala, da ogenj premaguje. — Mornarji so se na višjih stolih spustili na zunanjo stran parnika in s težkimi kladvi napravili luknje v stran, skozi katere so brizgali potem vodo v notranjost, toda vse je bilo zaman. — Krov je postal tako vroč, da skoro ni bilo mogoče več prestajati. Kapitan je ukazal, naj stroje ustavijo in da mora vse moštvo pomagati gasiti. — Končno je kapitan sklenil izvršiti nekaj, kar se je naučil tekom vojne, ko se je umikal pred podvodnimi čolni. — Ukazal je, naj poženejo vse stroje s skrajno silo. Parnik je začel pluti naprej hitreje in hitreje. Hitrost je naraščala dokler ni dosegla svojega viška. Vse parnikovo ogrožje je trepetalo od orjaškega delovanja strojev. Tedaj je ukazal kapitan, naj z največjo naglostjo obrnejo krmilo na stran, kakor da bi hoteli parnik na mestu obrniti. Parnik se je obrnil v ostrem kotu in vsled svoje naglice skoro prevrnil. Nagnil se je tako, da je vrzel tone in tone vode na krov in narav-

nost v osrčje ognja. — Ogenj je bil premagan. Ljudje so se kmalu pomirili in nekateri jokali veselja, ko so zvedeli, da ni več nevarnosti. Trideset ton vode je bilo v parniku, ko je došel v newyorško pristanišče.

USTROJ USTAVNIH DRŽAV.

Svetovnoznani ruski filozof Peter Kropotkin opisuje v svojem obširnem delu o francoski revoluciji ustroj ustavnih držav, iz katerega je razvidno, da čakajo socialiste še velike naloge, tako-le: Ustavne države, kakršne obstoje danes v Evropi, so se zoblikovale šele na koncu osemnajstega stoletja. Centralizacija oblasti, kakor je danes v teku, ni bila takrat niti tako popolna, niti tako enakomerna, kakor jo opazujemo sedaj, ta strahotni mehanizem, ki na eno povelje, izdano kje v kakem glavnem mestu, oboroži za vojno vse moške enega ljudstva in jih spravi v tek, da zanašajo opustošenje na polja in žalost v družine; dežele, ki so preprežene z mrežo upravnih uradnikov, katerih osebnost je popolnoma izbrisana vsled njihovega birokratičnega življenja in ki se mehanično pokore poveljem, izhajajočim iz ene centralne volje; ta pasivna podložnost državljanov zakonom in to oboževanje postav, parlamenta, sodnika in njegovih pomagačev, kakor vidno dandanes, ta zastarela piramida ukročenih uradnikov, ta mreža šol, ki jih vzdržuje in vodi država in kjer uče oboževanje sile in pasivno po-

korščino: ta industrija, ki ugonablja s svojim kolesjem delavstvo, katerega ji prepušča država; ta trgovina, ki zbira neizmerna bogastva v rokah tistih, ki so si prilastili zemljo, rudnike, prometne zveze in zaklade v naravi in ki živi državo; končno ta znanost, ki sicer napravljala misli svobodne in potisočurje produktivne sile človeštva, a ki hoče hkratu podjarmiti pravici močnejšega in državi. — Vsega tega ni bilo pred francosko revolucijo.

V ZDRUŽENJU JE MOČ.

Zakaj pravimo, da so organizirani delavci močni? Ker so se delavci organizirali, s čimer so se združili. In ker so se združili, so močni.

Kaj šteje danes poedinec v človeški družbi? Če je bogat, šteje nekaj, četudi ne veliko, ako je pa siromašen delavec, pa šteje toliko ko nič, kadar gre za njegove interese. Na primer ako poedini delavec pride k delodajalcu in potoži, da ne more izhajati z odmerjeno mezdo, se delodajalec ne bo oziral na njegovo zahtevo in če bo preveč glasen, se mu zgodi, da je odpuščen od dela. Že ta primera pojasnjuje dosti krepko, da se morajo delavci združiti ali organizirati, ako hočejo, da se ozirajo na njih zahteve. In če je bila kdaj združitev delavcev potrebna, se lahko reče, da ni bila še nikdar organizacija delavcev tako potrebna, kot v današnjih dneh, ko žele delavci z uspehom nastopiti za svoje zahteve.

SODRUGI, PRIPRAVLJAJTE SE NA DOSTOJNO PROSLAVO PRVEGA MAJA!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Odgovorni urednik: France Svetek.
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA
.. ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, .. BROŠUR ITO. ..
STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

„TRIBUNA“

tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Najcenejša dvokolesa in otroški vozički raznih modelov. Sprejmejo se tudi dvokolesa in otroški vozički v polno prenovi, emajliranje z ognjem in poniklanje.
Ljubljana, Karlovska cesta števil. 4.

Salma

Neraztržljivi kavčukovi podpetniki za čevlje.

Razno perilo

za dame gospode in deco
priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov
Centrala: Ljubljana, d. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Telefon 64.

Brzjavni: MERAKL, Ljubljana.

Telefon 64.

Emajlni laki.

Pravi hrnež.

Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. „MERAKL“, Lak za pode. „MERAKL“, Linoleum lak za pode. „MERAKL“, Emajlni lak. „MERAKL“, Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

NAKUPOVALNA ZADRUGA

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki
vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko
blago, spirituose, mast, slanina, mesni
izdelki.

Telefon 336. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana.

Čekovni račun števil. 10.473.

Največja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.

TVRDKA J. DOLENC,
Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Delniška glavica:
K 20.000.000.—

Slovenska eskomptna banka

Rezervni zakladi:
K 6.500.000.—

Podružnice:

Novo mesto, Rakek,
Slovenjgradec.

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Telefoni št. 146, 458.

Brzjavke:

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje. **ESKOMPTNA.**